

PENILAIAN KEBERKESANAN PROGRAM SARANA IBU BAPA DALAM MENINGKATKAN PENCAPAIAN MURID DALAM MATA PELAJARAN SAINS SEKOLAH RENDAH DENGAN MENGGUNAKAN MODEL PENILAIAN CIPP

Asyraf Ab Latif & Norazilawati Abdullah
Universiti Pendidikan Sultan Idris

ABSTRAK

Program Sarana Ibu Bapa merupakan inisiatif yang diperkenalkan di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 yang bertujuan untuk meningkatkan penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak-anak di rumah dan juga di sekolah. Kajian ini dilakukan untuk mengkaji tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di sekolah dan di rumah serta hubungan di antara elemen penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di rumah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains sekolah rendah. Kajian dilakukan dengan menggunakan kaedah tinjauan dan instrumen soal selidik digunakan untuk mengumpulkan data. Responden kajian terdiri daripada 100 orang ibu bapa dari lima buah sekolah di daerah Perak Tengah. Data dianalisis dengan menggunakan analisis deskriptif dan inferensi. Ujian korelasi Pearson digunakan untuk mencari perhubungan di antara pemboleh ubah kajian. Dapatan kajian menunjukkan tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di sekolah dan juga di sekolah berada pada tahap tinggi. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara elemen penyediaan suasana pembelajaran di rumah, elemen komunikasi dengan anak serta elemen sokongan terhadap kecemerlangan anak dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Dapatan ini menunjukkan bahawa tinggi atau rendah pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains tidak dipengaruhi oleh elemen penyediaan suasana pembelajaran di rumah, elemen komunikasi dengan anak dan elemen sokongan terhadap kecemerlangan anak. Elemen interaksi sosial dengan anak pula didapati mempunyai hubungan songsang yang lemah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Kesimpulannya, Program Sarana Ibu Bapa yang diperkenalkan telah berjaya menimbulkan kesedaran di kalangan ibu bapa untuk melibatkan diri dalam pelajaran anak-anak, tetapi ia tidak cukup untuk membantu meningkatkan pencapaian anak mereka dalam mata pelajaran Sains.

Kata Kunci: *Penilaian, Program Sarana Ibu bapa, Mata pelajaran sains, Model Penilaian CIPP*

ABSTRACT

'Program Sarana Ibu Bapa' is an initiative introduced under the Malaysian Education Blueprint (2013-2025), which aims to increase parental involvement in their children's education in school and also at home. This study was conducted to measure the level of parental involvement in children's education at school and at home as well as the relationship between the elements of parental involvement in children's education at home with the children achievement in primary school Science subjects. The study was conducted using a survey method and a set of questionnaires was used to collect data. The respondents consisted of 100 parents of five schools in Perak Tengah district. Data were analyzed using descriptive and inferential analysis. Pearson's correlation test was used to analyze relationship between the variables. The findings show that the level of parental involvement in children's education in school and at home are at high level. The findings also show that there is no significant relationship between providing a learning environment at home, communication with children and support for children excellence with the children achievement in Science subject. These findings demonstrate that the children's achievement in science subject are not influenced by these elements. Social interaction with children were found to have a weak inverse relationship with the children achievement in Science subject. As conclusion, 'Program Sarana Ibu Bapa' has create awareness among parents about the importance of getting involve in their children's education but the involvement alone is not enough to improve their children's achievement in Science subject.

Keywords: *Evaluation, Parents Support Program, Science subjects and Evaluation model CIPP*

PENGENALAN

Penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak-anak sama ada di rumah atau di sekolah mempunyai kesan yang besar terhadap pembelajaran anak-anak. Kajian di peringkat antarabangsa Program Pentaksiran Murid Antarabangsa (PISA) pada 2009 yang dilakukan oleh Pertubuhan untuk Kerjasama Ekonomi dan Pembangunan (OECD) menunjukkan bahawa cara bagaimana penglibatan ibu bapa menggunakan masa bersama anak di rumah mempengaruhi kejayaannya. Hal ini disokong oleh statistik bahawa 52 peratus masa murid dihabiskan di rumah dan di dalam komuniti berbanding hanya 15 peratus masanya berada di sekolah (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

Sebagaimana yang termaktub dalam Laporan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) (2013-2025), anjakan kesembilan menekankan kerjasama dengan ibu bapa, komuniti dan sektor swasta secara meluas. Bagi menghasilkan individu yang holistik pada masa hadapan, satu inisiatif di bawah PPPM 2013 – 2025 melalui Program Pemantapan Sarana Ibu Bapa Dan Sarana Sekolah telah dilancarkan. Inisiatif Sarana Ibu bapa mengandungi empat elemen penglibatan ibu bapa dalam pendidikan anak-anak iaitu:

- i. penyediaan suasana pembelajaran di rumah.
- ii. interaksi sosial dengan anak.
- iii. komunikasi dengan anak.
- iv. sokongan terhadap kecemerlangan anak.

Secara umumnya, inisiatif ini bertujuan untuk meningkatkan penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak-anak di dalam dan luar sekolah. Justeru, kajian ini dilakukan untuk mengkaji hubungan antara elemen-elemen penglibatan ibu bapa di dalam inisiatif sarana ibu bapa ini dengan pencapaian murid dalam mata pelajaran Sains sekolah rendah.

Seterusnya, kajian juga akan melihat kesan penglibatan ibu bapa dalam aktiviti di sekolah kepada peningkatan pencapaian anak-anak. Ini kerana penglibatan ibu bapa di sekolah terbukti dapat memberikan kesan positif di dalam pelbagai aspek termasuklah meningkatkan kadar kehadiran ke sekolah dan kepuasan terhadap sekolah (Hiatt-Micheal, 2008). Penglibatan ibu bapa dalam aktiviti sekolah sedikit sebanyak menunjukkan komitmen dan sikap mereka terhadap pendidikan anak-anak (Norzalinda, 2004).

Pernyataan Masalah

Para pendidik di semua peringkat persekolahan tahu bahawa pelajar yang cemerlang mempunyai keluarga yang mengambil tahu dan melibatkan diri dalam pelajaran anak-anak mereka (Epstein, 2008). Semua ibu bapa mahukan anak-anak mereka berjaya dengan cemerlang di dalam pelajaran. Namun begitu, kebanyakan ibu bapa tidak tahu cara untuk membantu anak-anak mereka dalam pelajaran (Epstein, 2008) termasuklah dalam mata pelajaran Sains. Ini kerana kebanyakan ibu bapa tidak mempunyai pengetahuan asas dalam bidang sains, terutamanya ibu bapa yang tinggal di luar bandar.

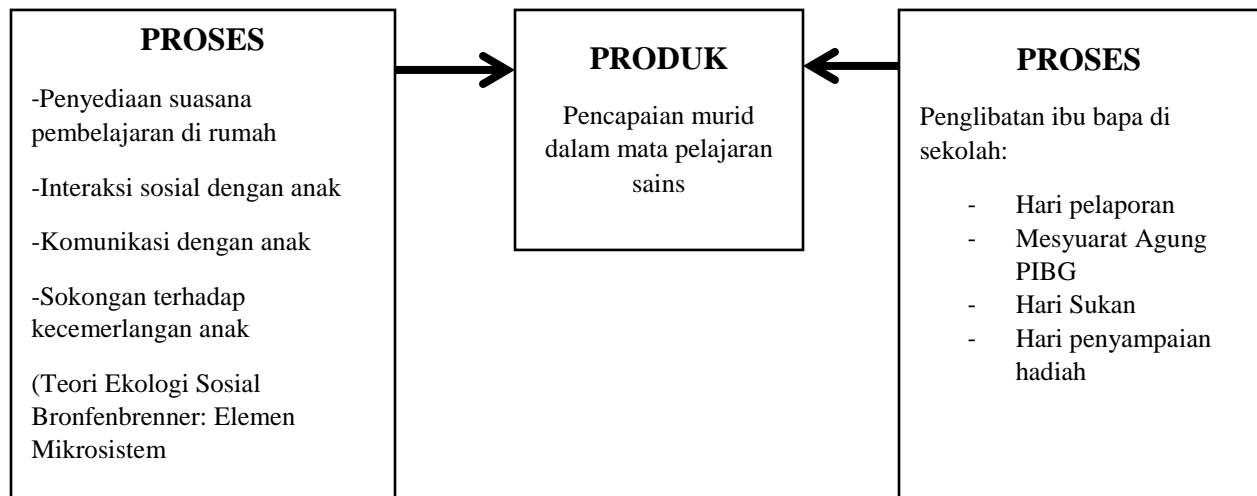
Kanak-kanak yang tidak dapat mengikuti proses pembelajaran sepenuhnya dan tercicir dari pembelajaran yang akhirnya menjadikan mereka hilang minat, hilang keyakinan, tiada motivasi dan seterusnya menjadikan mereka pelajar yang lemah (Musa Mohamad, 2001) dalam Rafidah (2006). Menurutny lagi punca sebenar pelajar-pelajar Melayu gagal dalam bidang akademik ialah sikap ibu bapa mereka yang tidak memberi dorongan dan sokongan kepada anak-anak untuk belajar. Kementerian mempunyai data yang kukuh mengenai perkara tersebut melalui hasil kajian saintifiknya dan kajian pelbagai pihak. Daripada kajian yang jalankan memang terbukti bahawa anak-anak Melayu lemah dalam pelajaran kerana tiada sokongan daripada ibu bapa manakala pelajar-pelajar bukan Melayu berjaya kerana ibu bapa mereka memberi dorongan dan sokongan yang kuat (Musa Mohamad, 2001) dalam Rafidah (2006).

KERANGKA KONSEPTUAL

Menurut Punch (2000), kerangka konsep merupakan status konsep mengenai sesuatu perkara yang ingin dikaji dan perhubungan di antara perkara-perkara yang dikaji. Kerangka konsep yang jelas akan memudahkan penjelasan dibuat mengenai perkara yang sedang dikaji dan seterusnya menjawab persoalan kajian yang telah dibuat. Kajian yang dilakukan dapat dijelaskan melalui kerangka konsep yang dibina dan digambarkan melalui pemetaan yang ringkas dan mudah difahami.

Kerangka konsep kajian ini dibina berdasarkan model teori penilaian CIPP (Context, Input, Process, Product) yang diperkenalkan oleh Daniel Stufflebeam. CIPP ditakrifkan sebagai singkatan context evaluation bermaksud penilaian terhadap konteks, input evaluation yang bermaksud penilaian terhadap input, process evaluation yang bermaksud penilaian terhadap proses, product evaluation yang bermaksud penilaian terhadap produk atau keberhasilan. Tujuan utama model CIPP adalah untuk membantu pentadbir dalam melihat kepada keberhasilan dalam sesuatu program (Fadzil & Jaleel, 2013).

Pengkaji hanya memfokuskan kepada dua komponen sahaja daripada empat komponen asal mengikut model penilaian CIPP oleh Stufflebeam pada tahun 1967 iaitu dari aspek proses dan produk sahaja. Komponen proses terdiri daripada elemen penglibatan ibu bapa dalam pendidikan anak-anak di rumah iaitu penyediaan suasana pembelajaran di rumah, komunikasi dengan anak, interaksi sosial dengan anak dan sokongan terhadap kecemerlangan anak. Mengikut Teori Ekologi Sosial Bronfenbrenner pada tahun 1979, elemen-elemen ini dikenali sebagai mikrosistem iaitu elemen yang paling dekat dengan peribadi anak yang meliputi keluarga, guru, rakan sebaya, sekolah serta persekitaran. Menurut teori ini lagi, dalam mikrosistem inilah interaksi antara anak dengan agen sosial berlaku secara terus misalnya dengan ibu bapa, rakan sebaya dan guru. Manakala komponen produk pula merupakan keputusan peperiksaan akhir tahun bagi mata pelajaran Sains.

Rajah 1. Kerangka konseptual kajian

Persoalan Kajian

Kajian ini dijalankan untuk menjawab soalan-soalan berikut :

- 1) Apakah tahap pencapaian murid dalam Peperiksaan Akhir Tahun bagi mata pelajaran Sains?
- 2) Apakah tahap penglibatan ibu bapa dalam aktiviti anak di sekolah?
- 3) Apakah tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di rumah?
- 4) Adakah terdapat perhubungan di antara penyediaan suasana pembelajaran di rumah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains?
- 5) Adakah terdapat perhubungan di antara interaksi sosial dengan anak dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains?
- 6) Adakah terdapat perhubungan di antara komunikasi dengan anak dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains?
- 7) Adakah terdapat perhubungan di antara sokongan terhadap kecemerlangan anak dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains?
- 8) Adakah terdapat perhubungan di antara penglibatan ibu bapa dengan aktiviti anak di sekolah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains?

METODOLOGI

Reka Bentuk Kajian

Kajian yang dijalankan adalah berbentuk kaedah tinjauan dengan menggunakan soal selidik sepenuhnya untuk mengumpulkan data. Kajian tinjauan dilakukan di lima buah sekolah rendah di daerah Perak Tengah, Perak. Analisis data adalah berbentuk deskriptif (kekerapan, min, sisihan piawai dan peratus) dan inferensi iaitu untuk mengetahui hubungan konstruk yang hendak dikaji dengan pencapaian pelajar dalam mata pelajaran Sains di sekolah rendah

Populasi dan Persampelan

Populasi kajian merupakan ibu bapa murid Tahun 6 yang bersekolah di lima buah sekolah tersebut. Sampel kajian melibatkan 100 ibu bapa murid Tahun 6 di lima buah sekolah tersebut. Jadual 1 menunjukkan bilangan sampel yang terlibat dalam kajian ini.

Jadual 1. Bilangan sampel mengikut sekolah

Sekolah	Bilangan Sampel
Sekolah A	17
Sekolah B	27
Sekolah C	12
Sekolah D	13
Sekolah E	31
Jumlah	100

Instrumen Kajian

Instrumen soal selidik terbahagi kepada dua bahagian iaitu Bahagian A dan Bahagian B. Pada Bahagian A, pengkaji mahu mendapatkan maklumat berkaitan pencapaian murid dalam peperiksaan akhir tahun dalam mata pelajaran Sains dan juga tahap penglibatan ibu bapa dalam aktiviti yang dianjurkan oleh pihak sekolah. Bagi item pencapaian murid, responden perlu menandakan pilihan pada ruangan keputusan peperiksaan yang diperolehi oleh anak dalam peperiksaan akhir tahun sama ada A, B, C, D atau E. Jumlah skor min digunakan sebagai penentu antara pencapaian cemerlang, sederhana atau lemah.

Instrumen pada Bahagian B pula menggunakan instrumen soal selidik penglibatan ibu bapa dalam pembelajaran anak yang terdapat di dalam Inisiatif Ibu Bapa, Komuniti dan Sektor Swasta dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 yang diterbitkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia. Instrumen Bahagian B menggunakan pemeringkatan Skala Likert Lima Mata. Setiap item soalan mengandungi lima pilihan jawapan dari sangat tidak setuju untuk skala satu hinggalah sangat setuju untuk skala lima. Jadual 3.5 menunjukkan pengukuran bagi item-item dalam soal selidik. Melalui skala lima mata ini jawapan-jawapan telah disediakan dan responden hanya memilih jawapan yang paling sesuai bagi dirinya.

Bahagian B mengandungi item-item untuk mendapatkan maklumat mengenai elemen penglibatan ibu bapa dalam pendidikan anak-anak di rumah. Terdapat 20 item secara keseluruhannya dalam bahagian B. Item-item ini terbahagi kepada empat elemen penglibatan yang dikaji iaitu penyediaan suasana belajar di rumah, interaksi sosial dengan anak, komunikasi dengan anak serta sokongan terhadap kecemerlangan anak. Setiap item mempunyai skor 1-5 mata. Jumlah skor min akan digunakan untuk melihat perhubungannya dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains.

Analisis Data

Data-data yang diperolehi daripada soal selidik yang dijawab oleh ibu bapa telah diproses dengan menggunakan program SPSS (Statistical Packages For the Social Sciences) untuk mengenal pasti skor min elemen-elemen yang dikaji. Analisis data melibatkan penggunaan statistik deskriptif dan statistik inferensi. Aras signifikan yang

ditetapkan ialah 0.05 ($p < 0.05$). Aras signifikan ini secara umumnya diterima dalam membuat keputusan statistik oleh kebanyakan pengkaji (Sekaran, 2003).

Untuk melihat perhubungan antara elemen penglibatan dengan pencapaian murid dalam mata pelajaran Sains, analisis Korelasi Pearson akan digunakan bagi memperoleh jawapan kepada hipotesis yang telah dibina. Analisis akan menentukan sama ada terdapat perhubungan di antara elemen yang dikaji dan sekiranya terdapat perhubungan yang signifikan, nilai pekali korelasi (r) akan dirujuk untuk melihat kekuatan perhubungan itu.

Jadual 2. Julat Nilai Pekali Korelasi Pearson (r) dan Kekuatan Perhubungan

Nilai Pekali Korelasi Pearson(r)	Kekuatan Perhubungan
$r < 0.2$	Sangat Lemah
$0.2 < r < 0.4$	Lemah
$0.4 < r < 0.7$	Sederhana
$0.7 < r < 0.9$	Kuat
$0.9 < r$	Sangat kuat

DAPATAN KAJIAN

Jadual 3. Tahap pencapaian murid dalam mata pelajaran Sains

Konstruk	Skor Min	Sisihan Piawai	Tahap
Pencapaian Murid Dalam Mata pelajaran Sains	3.320	0.99372	Sederhana

Jadual 3 menunjukkan tahap pencapaian murid dalam Peperiksaan Akhir Tahun 2015 bagi mata pelajaran Sains di 5 buah sekolah tersebut. Skor min yang diperolehi adalah 3.32 dengan sisihan piawai 0.99. Skor min ini menunjukkan bahawa tahap pencapaian murid adalah pada tahap sederhana

Jadual 4. Tahap penglibatan ibu bapa dalam aktiviti anak di sekolah

Aktiviti	Skor Min	Sisihan Piawai	Tahap
Hari Pelaporan	2.6900	0.52599	Tinggi
Mesyuarat Agung PIBG	2.5600	0.64071	Tinggi
Hari Sukan	2.7800	0.41633	Tinggi
Hari Anugerah	2.6500	0.57516	Tinggi
Keseluruhan Aktiviti	2.6700	0.43064	Tinggi

Jadual 4 menunjukkan nilai min, sisihan piawai dan tahap penglibatan ibu bapa dalam aktiviti anak-anak di sekolah bagi keempat-empat aktiviti yang dikaji. Aktiviti Hari Sukan menunjukkan penglibatan ibu bapa berada pada tahap tinggi dengan skor min tertinggi iaitu 2.78. Bagi aktiviti Hari Pelaporan pula, tahap penglibatan ibu bapa juga berada pada tahap tinggi dengan skor min=2.69. Begitu juga bagi aktiviti Mesyuarat Agung PIBG, tahap penglibatan ibu bapa berada pada tahap tinggi dengan skor min = 2.56. Akhir sekali, bagi aktiviti Hari Anugerah, tahap penglibatan ibu bapa juga berada pada tahap tinggi dengan skor min = 2.65.

Secara keseluruhannya, skor min bagi keseluruhan aktiviti yang dikaji adalah = 2.67. Skor min ini menunjukkan bahawa tahap penglibatan ibu bapa bagi keseluruhan aktiviti yang dikaji berada pada tahap tinggi.

Jadual 5. Tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di rumah

Elemen	Skor Min	Sisihan Piawai	Tahap
Penyediaan suasana pembelajaran di rumah	4.1940	0.49682	Tinggi
Interaksi sosial dengan anak	4.2800	0.46275	Tinggi
Komunikasi dengan anak	4.2260	0.52235	Tinggi
Sokongan terhadap kecemerlangan anak	4.1300	0.58973	Tinggi
Keseluruhan Elemen	4.2075	0.43114	Tinggi

Jadual 5 menunjukkan tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di rumah bagi setiap elemen yang dikaji. Dapatan menunjukkan bahawa secara keseluruhannya tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak adalah tinggi bagi kesemua elemen yang dikaji dengan skor min = 4.21. Elemen interaksi sosial dengan anak mencatatkan skor min tertinggi iaitu 4.28. Elemen komunikasi dengan anak pula memberikan skor min sebanyak 4.23, elemen penyediaan suasana pembelajaran di rumah mencatatkan nilai skor min = 4.19 dan elemen sokongan terhadap kecemerlangan anak pula memberikan skor min = 4.13. Skor min ini juga menunjukkan bahawa tahap penglibatan ibu bapa bagi elemen-elemen ini adalah pada tahap tinggi.

Jadual 6. Hubungan antara elemen penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di rumah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains

Elemen Penglibatan Ibu Bapa dalam Pelajaran Anak di rumah		
	r	signifikan
Penyediaan suasana pembelajaran di rumah	-0.139	0.167
Interaksi sosial dengan anak	-0.228	0.023
Komunikasi dengan anak	-0.043	0.668
Sokongan terhadap kecemerlangan anak	-0.010	0.924

Signifikan pada aras $p < 0.05$

Berdasarkan jadual 6, dapatan kajian menunjukkan bahawa pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains tidak dipengaruhi oleh elemen penyediaan suasana pembelajaran di rumah dengan nilai $p = 0.17$, komunikasi dengan anak (nilai $p = 0.67$) dan sokongan terhadap kecemerlangan anak (nilai $p = 0.92$). Elemen interaksi sosial pula mempunyai hubungan songsang yang lemah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains (nilai $p = 0.023$, $r = -0.228$).

Jadual 7. Hubungan antara penglibatan ibu bapa dengan aktiviti anak di sekolah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains

		Penglibatan Di Sekolah	Pencapaian
Penglibatan Di Sekolah	Pearson Correlation	1	.326**
	Sig. (2-tailed)		.001
	N	100	100
Pencapaian	Pearson Correlation	.326**	1
	Sig. (2-tailed)	.001	
	N	100	100

** . Signifikan pada aras 0.01 (2-tailed).

Jadual 7 menunjukkan hubungan antara penglibatan ibu bapa dalam aktiviti anak di sekolah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Dapatan analisis menunjukkan terdapat hubungan korelasi yang lemah di antara penglibatan ibu bapa dalam aktiviti anak di sekolah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains dengan nilai $r = 0.33$; $p = 0.001$. Ini menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara penglibatan ibu bapa dalam aktiviti anak di sekolah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains.

PERBINCANGAN

Tahap pencapaian murid dalam mata pelajaran Sains di lima buah sekolah yang dikaji adalah pada tahap sederhana. Majoriti murid di lima buah sekolah tersebut mencatatkan keputusan Gred B dan C. Dapatan kajian ini adalah selari dengan kajian yang dilakukan oleh Wun Thiam Yew dan Sunita Tajuddin (2015) yang mendapati tahap pencapaian kemahiran proses sains bagi murid di daerah Kerian, Perak juga berada pada tahap sederhana.

Dalam Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) bagi Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR), julat Gred untuk mendapat A adalah sebanyak 85 - 100 markah. Jumlah markah yang diperlukan untuk mendapat A dilihat agak tinggi dan sukar dicapai oleh murid. Keadaan ini berbeza dengan tahun sebelum ini iaitu ketika murid masih lagi berada pada Kurikulum baru Sekolah Rendah (KBSR), julat untuk mendapat Gred A adalah dari 80 – 100 markah. Oleh itu, tahap pencapaian murid dalam kajian ini dilihat masih berada pada kedudukan baik walaupun tahap sederhana. Ini kerana KSSR masih baru diperkenalkan dan format peperiksaan juga berbeza dari tahun sebelum ini. Murid sudah tentu memerlukan masa untuk menyesuaikan diri dengan format baru terutama dalam mata pelajaran Sains. Perubahan format dilihat terlalu ketara dengan mata pelajaran Sains kini dibahagikan kepada 2 kertas iaitu Kertas 1 dan Kertas 2.

Tahap penglibatan ibu bapa yang tinggi dalam aktiviti anak di sekolah menunjukkan tahap kesedaran yang tinggi di kalangan ibu bapa untuk sama-sama membantu pihak sekolah dalam pembelajaran anak mereka. Hasil kajian ini adalah selari dengan kajian Norzalinda pada 2004. Menurut kajian Norzalinda (2004), melalui penglibatan ibu bapa dalam aktiviti di sekolah, ibu bapa dapat merasai dan melihat sendiri usaha yang telah dijalankan untuk memberikan pendidikan yang berkesan kepada pelajar dari aspek jasmani, emosi, rohani dan intelek.

Dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap penglibatan ibu bapa dalam pelajaran anak di rumah adalah tinggi untuk keseluruhan elemen yang dikaji. Dapatan ini selari dengan kajian yang dilakukan oleh Abidah Abdul Rahman (2014) yang mendapati bahawa tahap penglibatan ibu bapa dalam Rancangan Pendidikan Individu yang dilakukan di daerah Kuala Selangor adalah tinggi.

Penglibatan ibu bapa dalam elemen komunikasi dengan anak juga berada pada tahap yang tinggi. Ini menunjukkan bahawa komunikasi ibu bapa dengan anak semasa berada di rumah adalah baik dan boleh ditingkatkan dengan meluangkan masa lebih banyak bersama anak. Antara bentuk komunikasi yang boleh dilakukan adalah perbincangan tentang pelajaran anak dan mendengar anak bercerita tentang sekolah mereka.

Elemen penyediaan suasana pembelajaran di rumah juga berada pada tahap tinggi. Ini menunjukkan bahawa ibu bapa telah menyediakan hampir semua keperluan bagi suasana pembelajaran anak di rumah. Antara keperluan yang disediakan dalam elemen ini adalah seperti ruang untuk anak belajar, jadual belajar untuk anak semasa berada di rumah dan mengurangkan gangguan bunyi semasa anak sedang belajar.

Elemen yang terakhir dikaji dalam kajian ini adalah elemen sokongan terhadap kecemerlangan anak yang turut berada pada tahap tinggi. Ini membuktikan bahawa ibu bapa telah menunjukkan ciri-ciri cemerlang dalam membantu kecemerlangan anak. Ini bertepatan dengan kajian Zulkifli A. Manaf, Zuraidah Abdullah & Nurul Ayuni (2015) yang mendapati bahawa sokongan ibu bapa terhadap kecemerlangan anak di beberapa buah sekolah kebangsaan di Hulu Terengganu juga adalah tinggi. Walaupun ibu bapa mungkin tidak mempunyai kemampuan untuk mengajar anak, mereka telah memberikan sokongan dengan cara menyediakan tuisyen kepada anak, menemani anak ketika belajar serta membaca buku bersama-sama anak.

Analisis kajian mendapati bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara penyediaan suasana pembelajaran di rumah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Hasil kajian ini mencadangkan bahawa tinggi atau rendah pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains tidak dipengaruhi oleh elemen penyediaan suasana pembelajaran di rumah. Hasil kajian ini didapati tidak selari dengan kajian yang dilakukan oleh Arida (2014) dan kajian Maharani (2014) yang menunjukkan bahawa suasana pembelajaran yang kondusif akan mempengaruhi

motivasi dan tumpuan pelajar seterusnya meningkatkan pencapaian mereka. Keadaan ini berlaku mungkin disebabkan oleh faktor lain seperti sikap murid itu sendiri, masalah tingkah laku dan sebagainya. Keputusan kajian ini mencatatkan bahawa kemungkinan faktor diri murid itu lebih dominan berbanding faktor kemudahan yang disediakan oleh ibu bapa.

Analisis kajian yang dilakukan mendapati bahawa terdapat hubungan songsang yang lemah di antara interaksi sosial dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Hubungan songsang yang lemah ini memberikan cadangan bahawa semakin tinggi interaksi sosial antara ibu bapa dengan anak yang berlaku di rumah, semakin menurun pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Keputusan ini bertentangan dengan keputusan kajian yang dilakukan oleh Norhaida et al., (2015) yang menyatakan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara faktor sokongan ibu bapa iaitu komunikasi, komitmen dan sosial terhadap prestasi akademik pelajar KUIS. Ia bermaksud, semakin tinggi interaksi sosial antara ibu bapa dengan anak-anak, semakin tinggi prestasi akademik anak-anak mereka. Untuk mata pelajaran Sains, adalah berkemungkinan anak memerlukan tumpuan penuh di dalam kelas untuk memahami konsep-konsep dan teori-teori Sains. Walaupun ibu bapa meluangkan banyak masa untuk melakukan aktiviti sosial bersama anak, mereka tidak dapat membantu anak mereka secara langsung di dalam mata pelajaran Sains. Ini kerana mungkin kerana faktor latar belakang ibu bapa seperti tahap pendidikan dan status sosio ekonomi yang membataskan pengetahuan mereka dalam bidang Sains.

Dapatan analisis daripada menunjukkan tidak terdapat hubungan yang signifikan antara komunikasi dengan anak dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran. Dapatan ini memberikan cadangan bahawa pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains tidak dipengaruhi oleh elemen komunikasi antara ibu bapa dan anak di rumah. Dapatan ini didapati tidak selari dengan keputusan kajian-kajian lepas yang dijalankan oleh Robitoh (2011), Ariza dan Erlina (2011) dan Yuli (2005) yang mendapati bahawa komunikasi yang berkesan antara ibu bapa dan anak memberikan sumbangan kepada penyelesaian masalah anak-anak serta mempengaruhi perkembangan emosi anak-anak. Anak-anak yang tidak mempunyai masalah tingkah laku dan mempunyai emosi yang sihat dan stabil seharusnya dapat meningkatkan pencapaian mereka dalam pelajaran. Kajian ini mencadangkan mungkin terdapat faktor lain yang perlu diberi perhatian oleh ibu bapa untuk memastikan pencapaian anak mereka dalam mata pelajaran Sains sentiasa pada tahap terbaik. Walaupun terdapat komunikasi yang baik antara ibu bapa dan anak, ia tidak mempengaruhi pencapaian anak mereka dalam mata pelajaran ini. Mungkin ibu bapa juga perlu mendalami bidang Sains dan mengetahui istilah, konsep serta teori-teori Sains untuk sama-sama membantu anak dalam mata pelajaran ini.

Dapatan kajian menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara elemen sokongan terhadap kecemerlangan anak dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran anak dalam mata pelajaran Sains. Dapatan ini mencadangkan bahawa pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains tidak dipengaruhi oleh elemen sokongan ibu bapa terhadap kecemerlangan mereka. Dapatan ini juga didapati tidak selari dengan kajian-kajian lepas yang telah dijalankan sebelum ini oleh Johdi et. al., (2009) dan Sheu et.al., (2012) yang menyatakan bahawa sokongan ibu bapa dan masyarakat dapat memberikan kesan positif terhadap akademik pelajar serta serta menghasilkan anak-anak yang berjaya. Mungkin anak-anak yang menerima terlalu banyak sokongan dan ganjaran daripada ibu bapa menjadi terlalu manja sehingga mengabaikan pelajaran mereka. Mata pelajaran Sains tidak seperti mata pelajaran lain yang mudah mereka kuasai. Mata pelajaran Sains memerlukan mereka untuk memahami pelbagai istilah, konsep, teori serta aplikasi untuk untuk membolehkan mereka mendapatkan pencapaian yang cemerlang.

Hasil dapatan kajian mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan di antara penglibatan ibu bapa dengan aktiviti anak di sekolah dengan pencapaian anak dalam mata pelajaran Sains. Dapatan ini dalam selari dengan kajian-kajian lepas yang telah dijalankan. Antaranya ialah kajian yang telah dijalankan oleh Hiatt-Micheal (2008) dan Norzalinda (2004) yang menunjukkan bahawa penglibatan ibu bapa di sekolah terbukti memberikan kesan positif dalam pelbagai aspek termasuklah kehadiran anak ke sekolah.

Namun begitu, dapatan kajian ini didapati tidak selari dengan dapatan kajian yang dijalankan oleh Abd Razak (2011) yang mendapati bahawa penglibatan ibu bapa dalam pendidikan anak-anak di sekolah menengah bukan faktor utama anak-anak mereka berjaya dalam pelajaran. Menurut kajian beliau, anak-anak masih memperoleh pencapaian akademik yang baik meskipun tanpa penglibatan ibu bapa.

PENUTUP

Kesimpulannya, pengkaji berpendapat bahawa Program Sarana Ibu Bapa yang diperkenalkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia telah berjaya mengubah pandangan ibu bapa terhadap kepentingan mengambil berat soal pelajaran anak. Ibu bapa tidak lagi hanya menyerahkan sepenuhnya soal pelajaran anak kepada pihak sekolah. Kerjasama yang wujud antara pihak sekolah dengan ibu bapa pasti dapat meningkatkan pencapaian anak dalam pelajaran. Cuma, untuk mata pelajaran Sains, ibu bapa perlu menambahkan sedikit usaha untuk sama-sama membantu meningkatkan pencapaian anak mereka. Sekiranya mereka memiliki sedikit pengetahuan dalam bidang Sains, ia pasti dapat membantu meningkatkan pencapaian anak mereka dalam mata pelajaran ini.

RUJUKAN

- Abd Razak Zakaria. (2011). *Hubungan Konteks Keluarga Dengan Penglibatan Ibu Bapa Dan Pencapaian Akademik Anak-Anak Di Sekolah Menengah*. Tesis Doktor Falsafah. Universiti Malaya
- Abidah Abd. Rahman. (2014). *Penglibatan Ibu Bapa Dalam Pelaksanaan Rancangan Pendidikan Individu (RPI) Murid Berkeperluan Khas*. Tesis Sarjana. Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Arida Febrianti. (2014). *Hubungan Suasana Lingkungan Belajar Dengan Motivasi Belajar Siswa Kelas V SD Negeri Gugus III Kota Bengkulu*. Universitas Bengkulu.
- Ariza Cilvia Nora & Erlina Listyanti Widuri. (2011). Komunikasi Ibu Dan Anak Dengan Depresi Pada Remaja. *Jurnal Humanitas Vol. VIII No 1 (Januari 2011)*
- Epstein, J. L. (2008). Improving family and community involvement in secondary schools. *The Education Digest*, 73(6), 9-12.
- Hiatt-Michael, D. B. (2008). Families, Their Children's Education, And The Public School: An Historical Review. *Marriage & Family Review*, 43 (1), 39-66.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025*. Putrajaya : Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Maharani Dyah Nugrahanti. (2014). *Pengaruh Suasana Kondusif dalam Pembelajaran Terhadap Konsentrasi Belajar Siswa di MTS Negeri Wonosegoro Tahun 2014*.
- Mohamad Fadzil Che Amat & Abdul Jaleel Abdul Hakeem. (2013). Menilai Keberkesanan Pelaksanaan Program Diploma Perguruan Lepas Ijazah Pendidikan Sejarah Sekolah Rendah Di Institut Pendidikan Guru Kampus Pulau Pinang. *Seminar Pendidikan Sejarah dan Geografi*.
- Mohamad Johdi Salleh, Che Noraini Hashim, Ismael Hassanaen & Amir Hasan Dawi. (2009). Status Sosio Ekonomi Dan Komitmen Ibu Bapa Terhadap Pencapaian Pelajar Dalam Penilaian Menengah Rendah, Malaysia. *14th International Conference on Education. Theme: Bridging Words: Making Connections in Education. 21th – 24th May 2009*.
- Norhaida Shaarani, Muhammad Firdaus Muhammad Sabri, Nor Rosmawati Abdul Karim, Farah Mohd Shahwahid & Haliyana Tonot. (2015). Mengkaji Hubungan Sokongan Iubapa Terhadap Prestasi Akademik Pelajar Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor (KUIS). *2nd International Conference on Management and Muamalah 2015 (2nd ICoMM)*
- Norzalinda. (2004). *Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Penglibatan Ibu Bapa Dalam Aktiviti PIBG Di Sekolah Menengah Akademik Luar Bandar Di Jitra, Kedah*. Skudai. Universiti Teknologi Malaysia.
- Punch, K. F. (2000). *Developing effective research proposal*. London: Sage Publication Ltd.
- Rafidah Rajimin. (2006). *Hubungan Pengaruh Ibu Bapa Terhadap Pencapaian Penilaian Menengah Rendah (PMR) Bagi Mata Pelajaran Sains: Tinjauan Di Salah Sebuah Sekolah Di Daerah Pontian, Johor*. Skudai. Universiti Teknologi Malaysia.
- Robitoh Astuti. (2011), *Komunikasi Orang Tua Dan Anak Perspektif Kisah Dalam Al-Quran*. Tesis Pasca Sarjana. Yogyakarta : Universiti Islam Negeri Sunan Kalijaga
- Sekaran, U. (2003). *Research Methods for Business: A Skill Buildings Approach. Ed. ke-4*. New York: John & Wiley.
- Sheau Tsuey Chong, Juliana Rosmidah Jaafar, Samsudin A. Rahim, Nurhana Zainal, Subhi, N. & Nor Ba' Yah Abdur Kadir (2012). Motivasi Diri Dan Dorongan Ibu Bapa Terhadap Minat Akademik Belia. *Journal Of Social Science And Humanities Volume 7, Number 1, 026-033, April Special-2012*
- Wun Thiam Yew & Sunita Tajuddin. (2015). Tahap Pencapaian Kemahiran Proses Sains Bersepadu Dalam Mata Pelajaran Sains Dalam Kalangan Pelajar Tingkatan Lima *J. Sci. Math. Lett. UPSI Volume 3 (2015) 7 – 14*
- Yuli Setyowati. (2005). Pola Komunikasi Keluarga dan Perkembangan Emosi Anak. *Jurnal Ilmu Komunikasi Volum 2 No 1 (Jun 2005)*

JPBU Edisi Khas (2016)
ISSN 1394-7176

Zulkifli A. Manaf, Zuraidah Abdullah & Nurul Ayuni. (2015). Prasarana dan Sarana yang Cemerlang yang Terdapat di Beberapa Buah Sekolah Kebangsaan di Hulu Terengganu. *Simposium Pendidikan 2015*.